

Kommunen, den lokala samorganisationen

Nils Lätt

1965

Människan i det moderna samhället är ju mer eller mindre kommunist, i så måtto att hon bor i kommuner vilkas administration hon på ena eller andra viset kan påverka, mindre i de s. k. kommunistiska länderna, och andra marxistiskt färgade samhällsskick där den politiska makten, koncentrerad i *staten* mer och mer kringsskrär den personliga och kollektiva friheten och beslutanderätten. Men en allmän tendens är tydligt skönjbar också hos socialdemokraterna att mer och mer centralisera beslutanderätten, mer och mer göra alla lokala samfund och sammanslutningar fiktiva eller snarare parodiska, såsom t. ex. sker i LO där man på fullt allvar företager omröstningar i avtalsfrågor, vilkas resultat säges vara rådgivande för centralorganisationen, men som i realiteten ej tillskrives något som helst värde.

Men fortfarande beslutar ju kommunen i vissa angelägenheter och de olika partierna väljer representanter, som har att besluta över stadens, kommunens angelägenheter. Vi anarkister och syndikalister kritiserar ju det politiska spelet runt dessa val, som liksom de statliga valen blir en kamp om makten, ofta för maktens egen skuld. Under stridens hetta i valkampanjen för de olika partierna, försvinner ofta målet kommunens administration. Människorna, för vilka ju kommunen existerar och för vars bästa man skulle kämpa, glömmas bort. Väljarna själva dras med i det spännande spelet och tänker knappast på att de dagen efter valet ej ha någon som helst möjlighet att påverka skeendet, eller ens ha någon insyn i administrationen. De konstatera helt saktmodigt att: avgifterna höjs, men spårvägen går lika fullt med förlust. Folkets representanter sitter på sina poster och man får slå sig till ro med den tanken att de gör så gott de kan.

Men är det så säkert att de gör det, eller att de gör det som de gör, på bästa sätt???

Vi anarkister i dett land hyllar ju *den kommunistiska anarkismen*, i enlighet med vår uppfattning om Kropotkins och andra anarkistiska läromästares teorier.

Vi har alltså klart förstått kommunens betydelse. Förstått att man ej må avhända kommunens innevånare rätten att besluta i egna angelägenheter. Men eftersom vi är anarkister strävar vi efter att för kommunen finna ett styrelsesätt utan diktatorisk utformning, där politisk ambition skall betyda mindre än omsorgen och vården om det allmänna, och om den gemensamma egendomen. Anarkister och syndikalister har i *federalismen* funnit det system som hittills lämnat största garanti för en demokratisk utformning av ett styrelseskick. Korporationer och samfund besluta i egna angelägenheter under eget ansvar, för gemensamma intressen skapas centrala administrativa organ, ej utrustade med beslutande rätt, utan endast till för att övervaka fattade besluts utförande.

SAC:s organisationsplan är ett typiskt sådant utformande, där den centrala huvudorganisationen uppbyggs av lokala samorganisationer, vilka förbehållits full beslutanderätt och handlingsfrihet i egna angelägenheter, och detta berör samtliga medlemmar oberoende av yrkestillhörighet eller sysselsättning. Professionellt är ju SAC:s medlemmar sammanslutna i organisationer på arbetsplatserna, besluktade sådana sammanförs till syndikat vilka i sin tur bilda federationer och industrisammanslutningar, som i sin tur kan samordnas internationellt.

Alltså går vi den andra vägen ser vi att kommunen, LS är sammansatt av syndikat, som när organisationen är fullt utbyggd representera i LS med fastställt antal representanter, tillsammans med andra ej rent yrkesmässiga organisationer, som t. ex. konsumenternas, hyresgästernas osv. Alla innevånarnas intressen borde alltså vara rikligt företrädade inom kommunen direkt av de olika gruppernas medlemmar vilket system skulle eliminera risken för uppkomsten av en ny yrkespolitisk kår.

Vilken roll spelar då denna kommun eller LS för oss syndikalister eller kommunistiska anarkister i dag???

Den som följt med i de olika juridiska härvor, som bl. a. Vilhelm Moberg, Osvald, Kejne, Eliasson och andra försökt reda ut, måste ha märkt hur liten uppmärksamhet dessa väckt bland folkets representanter i stadsfullmäktigegrupper och riksdag, för att inte tala om regering. Är det så att de folkvalda direkt känner sig illa berörda av denna insyn i "egna" angelägenheter, eller kanske på något dunkelt sätt medansvariga???

Vi vet inte detta, bara konstaterar fakta.

Det är därför för oss syndikalister och anarkister en skön känsla att veta att vi i LS, då den är väl utbyggd, har ett organ, som fullt ojävigt kan följa händelseförloppet i kommunens administrativa frågor, snabbt genom syndikaten kan bilda opinion på bredaste basis, och bli den makt man inom förvaltningen måste ta vederbörlig hänsyn till.

Vi vet i dag, att socialiseringen sakta och vackert fortskrider. Staten köper ut kapitalisterna, vilka ersättes med statskapitalism, vilken ju inte närmare behöver presenteras för Brands läsare. Vi kan studera ett snart

femtioårigt experiment bakom järnridån, vars resultat inte gör oss glada. Ukrainas svarta bördiga jord nekar att lyda politrukernas kommandorop, och tycks ligga steril. Men i statens kassakista finns det kapital som kunde hjälpa de ryska bönderna, men som nu i stället går till inköp av vete från det halvarktiska Kanada, som förstått att locka skördar ur den stormsvepta prärien. Den som något följt den anarkistiska litteraturen vet att anarkisterna sedan Bakunin, ja långt före honom, varnat för att tro att staten är det instrument med vars hjälp socialismen kan genomföras.

Vi anarkister och syndikalister har därför i dag, mer än någonsin, skyldighet att propagera, agitera och sprida upplysning, om den frihetliga socialism vi omfattar, ja att vi nekar att kalla ett diktatoriskt system socialism. Utrymmet tillåter ej här ett vidlyftigare behandlande av det sätt som våra kamrater i Spanien år 1936, då de genom generalernas revolt mot republiken ställdes inför nödvändigheten att socialisera, för att kunna uppta kampen mot militarism, klerikalism, godsägaredöme och annan konservatism och reaktion, gick fram på för att lösa de sociala problemen i stad och på landsbygd. Men vi skall ej underlåta att påpeka vad den kände engelske författaren George Orwell, som bl. a. skrivit 1984, i sin bok "Hyllning till Katalonien", skrivit om hur de katalanska syndikalisterna hemmma hos sig löste sina problem.

"Ingenstans i världen har socialismen tagit så frihetliga former som i Aragonien och Katalonien, och så helt accepterats av människorna."

Det är att hoppas att vi här i Brand skall bli i tillfälle att närmare och mer detaljerat ta upp i studium våra spanska kamraters djärva brottning med de ekonomiska och organisatoriska problemen.

Kanske tom. översätta kamrat José Peirats stora monumentala verk över de spanska kamraternas heroiska kamp: "CNT i den Spanska Revolutionen."

Det Anarkistiska Biblioteket

Nils Lätt
Kommunen, den lokala samorganisationen
1965

Tidningen Brand #1 1965

www.anarkistiskabiblioteket.se